

1. část

Pravopisné cvičení

Pozorně doplň čárky ve větách, vynechaná písmena a správnou možnost z nabízené dvojice.

Když jsem byl mal...m chlapcem, bydlel /jsem,sem/..... ve starob...lém domě a pověst vyprávěla, že je tam zakopán poklad. Nikdy jej ovšem nikdo nedovedl ob...vit /je, ě/ a snad jej ani nehledal. Ale dodával kouzlo celému tomu domu. Můj dům skrýval ve sv...ch hlubinách tajemství.

Poněvadž malý princ usínal, vzal jsem ho do náruče a vydal jsem se znovu na cestu. Byl jsem dojat. Měl jsem pocit, /jakoby, jako bych/..... nesl vzácný poklad. Zdálo se m.../i, y/ dokonce, že není naemí /Z, z/ nic kře...čího /h, ch/. Ve sv...tu /i,y/ měsíce jsem pozoroval to bledé čelo zavřené oči, kadeře chv...jící /ě, je/ se ve větru a říkal jsem si: Co zde vidím je jen skořápka. To nejd...ležitější / ů, ú/ je nev...ditelné /i,y/. A protože se jeho pootvřené rty slabě usmíval... řekl jsem si také: Co m... /ně, ě/ na spícím mal...m /ý, é/ princí tolik doj...má /i, í/ je jeho věrnost květině, ten obraz růže, který /vněm, v něm/ září jako plamínek lampy i když spí. Lampy musíme dobře chránit: stačí závan větru a lampa ...hasne /z, s/.

A jak jsem tak kráčel našel jsem na úsvitě studnu.

/ podle Antoina de Saint-Exupéryho/

2. část

V dalších úkolech uveď vždy jednu správnou odpověď.

1. Podstatné jméno hromadné je:

- a) dveře
- b) Javorníky
- c) maliní
- d) záda

2. Kořenem ve slově **vysvětlení** je:

- a) vysvětlen-
- b) vysvětł-
- c) vysvět-
- d) –svět-

3. Mezi slovanské jazyky nepatří:

- a) maďarština
- b) polština
- c) lužická srbština
- d) slovenština

4. Dvojice slov **úpí – kvílí** je příkladem:

- a) antonym
- b) homonym
- c) synonym
- d) opozit

5. Vyber správný tvar:

- a) abychom to udělali
- b) kdybyjste dali
- c) aby jsi odpověděl
- d) neradil by sem to

6. Vyber náležitý tvar 7. pádu spojení **oba mí přátelé**:

- a) s obouma mýma přáteli
- b) s oběma mýma přáteli
- c) s oběmi mými přáteli
- d) s oběma mými přáteli

7. Označ chybný zápis:

- a) všechno mám sebou
- b) házel sebou
- c) vezmi mě s sebou
- d) je si jistý sám sebou

8. Ve větě **Matku jsme zastihli velmi zneklidněnou** je vyznačený větný člen:

- a) přívlástek
- b) přísudek
- c) předmět
- d) doplněk

9. Označ větu s chybou:

- a) Učím se o severní Africe.
- b) Učím se o Severní Americe.
- c) Učím se o Severní Evropě.
- d) Učím se o jižní Moravě.

10. Označ český výraz odpovídající vyznačenému slovu:

V tomto případě jsme zvolili optimální řešení.

- a) ideální
- b) povzbudivé
- c) výhodné
- d) nejlepší

11. Označ český výraz odpovídající vyznačenému slovu:

Napadený hráč zareagoval na obráncův faul spontánně - ohnal se po něm hokejkou.

- a) sebevědomě
- b) živelně
- c) neomaleně
- d) bezohledně

12. Vyber spisovný výraz:

- a) kuřák
- b) feťák
- c) courák
- d) bourák

13. **Zvolil si pohodlnou cestu lodí.** Vyznačený větný člen je:

- a) přívlástek shodný
- b) příslovecné určení prostředku
- c) předmět
- d) přívlástek neshodný

14. Vyber větu, která obsahuje příslovecné určení místa:

- a) Dobře si pamatoval cestu domů.
- b) Dnes musíme jít brzy domů.
- c) Je třeba opravit střechu domu.
- d) Ukázal mu plány nového domu.

15. Označ větu, ve které je slovo **kolem** předložka:

- a) Viděl jsem ho s novým kolem.
- b) Šli jsme kolem přehrady.
- c) Naši známí jdou právě kolem.
- d) Lidé jdoucí kolem na nás mávali.

16. Vyber souvětí podřadné:

- a) Šel k lékaři, neboť ho rozbolel zub.
- b) Rozbolel ho zub, a proto šel k lékaři.
- c) Objednal se k lékaři, bolel ho totiž zub.
- d) Šel k lékaři, protože ho rozbolel zub.

17. Rozhodni se pro stylisticky nejvhodnější formulaci:

- a) Náš závod je výrobcem píšťalek pro posunovače z novoduru.
- b) V zemích, kde málo nebo nikdy neprší.
- c) Učili se nasedat a sesedat z koně.
- d) Přijmeme jednoho muže jako skladníka.

18. Vyber z následujících rčení to, které vystihuje výraz **utekl**:

- a) Udělal botu.
- b) Teče mu do bot.
- c) Práskl do bot.
- d) Tlačí mě bota.

19. Rozhodni se pro stylisticky nejvhodnější formulaci:

- a) Některé rostliny se kvůli minusovým mrazům u nás nepěstují.
- b) Byly zrovnoprávněny mzdy žen s muži.
- c) Vrabec frnk na strom.
- d) Do prodejny se psy vstup zakázán.

20. Krátký prozaický nebo veršovaný příběh, který obvykle vyústí ve závěrečným mravním ponaučením a v němž se zvířata projevují a jednají jako lidé, se nazývá:

- a) bajka
- b) báje
- c) balada
- d) báchorka

21. Božena Němcová nenapsala dílo:

- a) Babička
- b) Povídky malostranské
- c) V zámku a v podzámčí
- d) Pohorská vesnice

22. Najdi verš, v němž se uplatňuje personifikace:

- a) větve tiše šeptají
- b) musím ti to říkat desetkrát
- c) kocourku milý, čerte škaredá
- d) v trávě se leskly perly rosy

23. Vyhledej omyl:

- a) Osvobozené divadlo – Jiří Voskovec, Jan Werich
- b) opona Národního divadla – Josef Mánes
- c) socha sv. Václava na Václavském náměstí v Praze – Josef Václav Myslbek
- d) opera Libuše – Bedřich Smetana

24. Urči, který z těchto autorů se proslavil jako prozaik:

- a) Jaroslav Hašek
- b) Jaroslav Seifert
- c) Karel Hynek Mácha
- d) Jiří Žáček

25. ...**Kdo hledá v lásce jenom změnu,**

je d'áblův muž a otrokář...

Kdo hledá štěstí v ženském věnu,

je d'áblův muž a otrokář...

Však ten, kdo kupuje si ženu,

je d'áblův muž a otrokář.

(V. Nezval: Manon Lescaut)

Část *je d'áblův muž a otrokář* je:

- a) rým
- b) verš
- c) rytmus
- d) strofa

1. část

1. Utvoř podstatná jména k následujícím infinitivům:

- a) používat -
- b) utrácet -
- c) toužit -

2. Následující větu uprav do přímé řeči tak, aby uvozovací věta následovala za přímou řečí:
Řekl Jirkovi, že zítra přijde.

.....
3. Vyber slovo, kde **-ou-** není dvojhláska:

- a) zoufat
- b) poučka
- c) na shledanou
- d) souhlas

4. Nahraď zájmeno **který** tvarem zájmena **jenž**:

- a) Věci, kterými pohrdám.
- b) Dívka, kterou mám rád.

5. Utvoř 2. stupeň těchto přídavných jmen:

- a) tichý -
- b) úzký -

6. Následující spojení převed' do 7. pádu množného čísla:

- a) tvé hnědé oči -
- b) chlapcova rozbitá kolena -

7. Urči, která věta je jednočlenná:

- a) Musíme vstát.
- b) Prý sněží.
- c) Máte úkol?
- d) Je tu hrozné vedro.

8. Uprav neobratné vyjádření:

A tak jsem osobně viděla a mluvila s naším jubilantem.

.....
9. Vyjádři název **O Mikešovi, kocourkovi, který mluvil** tak, aby v něm nebyly žádné čárky:

.....
10. Vyjádři jinak toto frazeologické spojení:

Nemohli jsme to přenést přes srdce.

.....

11. Ke slovům cizího původu uveď české výrazy:

- a) jubileum –
- b) absolvoval –
- c) kvalitní -

12. Napiš pranostiku, která se váže k 24. 4. (Jiří):

.....

13. Vytvoř vidové dvojice sloves:

- a) probíhali –
- b) učili se -

14. Uveď synonyma ke slovům:

- a) spatřil -
- b) stařec -

15. Stavba slova srdečný odpovídá schématu:

- a) srdeč-n-ý
- b) srd-eč-n-ý
- c) srde-čn-ý
- d) srd-eč-ný

16. Podmiňovací způsob přítomný od slovesa **koupit si** je:

- a) koupil by jsi
- b) koupil by sis
- c) byl by sis koupil
- d) byl by jsi si koupil

17. **Nakonec jsme se vrátili do míst, odkud jsme vyšli.**

Vedlejší věta je:

- a) příslovečná místní
- b) předmětná
- c) přívlastková
- d) doplňková

18. Seřaď chronologicky tato díla podle jejich vzniku:

R.U.R., Romeo a Julie, Ilias, Tyrolské elegie

.....

.....

.....

19. K literárním postavám uveď jejich autora:

- a) Pátek -
- b) Červenáček -
- c) Kopčem -
- d) Éda Kemlink -

20. Významným spisovatelem města Náchoda je:

- a) Egon Hostovský
- b) Karel Poláček
- c) Josef Škvorecký
- d) Bohumil Hrabal

21. Napiš, jak se jmenuje nejstarší slovanské písmo a kdo jej vytvořil:

.....

22. Co znamenají v české kultuře tato data:

- a) 1868 –.....
- b) 1883 –.....

23. Napiš jméno českého literáta, který obdržel Nobelovu cenu:

.....

24. Příkladem metafory je:

- a) krásná jako kvítka na modranském džbánu
- b) moře světél v dáli
- c) zašlého věku děj
- d) větve tiše šeptají

25. Napiš den, měsíc a rok začátku tzv. sametové revoluce:.....

2. část

Pravopisné cvičení

Pozorně doplň čárky ve větách, vynechaná písmena a správnou možnost z nabízené dvojice.

Každý den jsem se dov...dal /í,ý/ něco o jeho planetě o odjezdu o cestě. Vyprávěl pozvolna, jak náhodou o něčem přem...šlel. Tak /sem, jsem/ se třetího dne dověděl o dramatu baobabů.

Na planetě ...alého /m, M/ prince byla jako na všech planetách dobrá tráva i plevel. Tedy z dobrých semen dobrá tráva a ze špatných semen byl... /í, ý/. Ale semena jsou nev...ditelná /y, i/. Spí hluboko v zemi až některému napadne se probudit. Tu se protáhne a k ...lunci /s, S/ bojácně raší nejprve rozkošný a neškodný mal... v...honek /í, ý/. Je-li to ře...kvička /d,t/ nebo růže můžeme je nechat ať /si, jsi/ rostou. Je-li to plevel musíme ho vytrhnout hned jak ho rozeznáme. Nu, a na planetě malého prince byla strašná semena – semena baobabů. Půda planety b...la jim.../i, y/ zamořena. A pustíme-li se do baobabu příliš pozdě už nikdy se ho nezbavíme. Zaroste celou planetu. Provrtá j... /i, í/ sv...mi /í, ý/ kořeny. A je-li planeta příliš malá a baobabů příliš mnoho, ro...trhnou j.../i, í/.

/podle Antoina de Saint-Exupéryho/